

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

بسم تعالیٰ
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

نامه بررسی میان ازای احتمال شخصیت مل از بار امدادی اسکی درست نموده
شماره ثبت ۴۷۱۳۰/۷۷/۸۱۷
تاریخ ثبت ۲۶/۰۲/۷۸

جلسه دفاع از پابان نامه		دستیار	آن
	فاضم ابراهیم هسن کارورز-کارنیوز	کارورز	با حضور اعفاء محترم
هیئت علمی مشروحة ذیل در چهار چوب آئین نامه پابان نامه در مورخ ۱۰/۱۳/۷۹ برگزار گردید			
وباتوجه به ارزشی و کیفیت کار انجام شده بعنوان	عالی ۱۹-۲۰		
پک پابان نامه بارگاه شاخته شده و بانمراه	خوب ۱۶-۱۸/۱۱		
متوسط ۱۴-۱۵/۱۱			(۱۸,۹۹) از ۲۰ ارزش باشی گردید.
قابل قبول ۱۲-۱۳/۱۱			
غیرقابل قبول	کمتر از ۱۲		

فهتا" ابن پابان نامه از نظر تنوع و سایر مشخصات در فرم الف مطابقت دارد] مطابقت ندارد

عنوان	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	کروه علمی امضا
استاد راهنمایی	آقای دکتر اردشیر احمدی	استادیار	مدافعه اسناد
استاد مشاور			
استاد مشاور ۲			
عضو هیئت علمی	آقای دکتر جلال شاری	استادیار	مدافعه اسناد
عضو هیئت علمی مددو	دکم دکر خانم آبائی	استادیار	مدافعه اسناد
مدیر کروه	خانم دکر مرضیه عصماره	استادیار	روزگار پژوهش
تعاون پژوهشی دانشکده بانهابنده ابیان			
رئیس دانشکده پزشکی			
نام و نام خانوادگی			

بیت ترجمہ بان

با بهترین آرزوها،

تقدیم به: پدر و مادر عزیزم.

و

تقدیم به: استاد گرانقدر، جناب آقای دکتر احتشامی

013348

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	اختلالات شخصیت
۱	طبقه‌بندی
۱	سبب‌شناسی
۳	معرفی انواع اختلالات شخصیت
۲۵	درمان
۲۵	اختلال افسردگی اساسی
۲۵	همه‌گیری شناسی
۲۷	سبب‌شناسی
۲۹	تشخیص
۳۱	ویژگی‌های بالینی
۳۲	تشخیص‌های افتراقی
۳۴	سیر و پیش آگاهی
۳۵	درمان
۳۶	بحث
۳۷	جداول و نمودارها
۴۵	خلاصه (فارسی)
۴۷	خلاصه (انگلیسی)
۴۹	منابع

به نام خدا

مقدمه

افسردگی اساسی یکی از شایعترین اختلالات روانپزشکی در جوامع مختلف می‌باشد. شیوع این عارضه (وبه طور کلی اختلالات خُلقی) در دوران معاصر بقدرتی افزایش یافته است که به آن لقب «سرماخوردگی قرن» را داده‌اند. در بررسی سبب شناختی این اختلال یکی از مهمترین و قابل تأمل‌ترین مباحث، بحث دلایل روانشناختی و روانپریشی می‌باشد که اختلالات شخصیتی قبل از بیماری راهم شامل می‌گردد.

این مجموعه به بحث و بررسی در مورد این مسأله (اختلالات شخصیتی قبل از بیماری افسردگی اساسی) می‌پردازد.

در پایان بر خود لازم می‌دانم از زحمات همه عزیزانی که به نوعی من را در تدوین این گفتار یاری نمودند، صمیمانه سپاسگزاری نمایم.

ابراهیم همتی

اختلالات شخصیت

شخصیت را می‌توان مجموعه صفات هیجانی و رفتاری تعریف نمود که مشخص کننده شخص در زندگی روزمره او در شرایط معمولی است؛ شخصیت هر کس نسبتاً ثابت و قابل پیش‌بینی است. اختلال شخصیت واریانسی از این صفات منشی است که فراتر از آنجه در اکثر مردم دیده می‌شود می‌رود. فقط وقتی صفات شخصیتی انعطاف‌ناپذیر و ناسازگارانه بوده و اختلال کارکردی قابل ملاحظه یا ناراحتی ذهنی بوجود می‌آوردند تشخیص اختلال شخصیت گذاشته می‌شود.

طبقه‌بندی

DSM-IV اختلالات شخصیت را در سه گروه طبقه‌بندی کرده است. گروه اول (A) مشتمل است بر اختلالات شخصیت اسکیزوئید، پارانوئید و اسکیزووتایپی. افراد مبتلا به این اختلالات اغلب غیرعادی و غریب به نظر می‌رسند، گروه دوم (B) مشتمل است بر اختلالات شخصیت نمایشی، خودشیفت، ضداجتماعی و مرزی. افراد مبتلا به این اختلالات غالباً هیجانی، بازیگر و بی ثبات به نظر می‌رسند. سومین گروه (C) اختلالات شخصیت انواع دوری گزین، وابسته، وسوسی- جبری، و منفعل- مهاجم را شامل می‌گردد. افراد مبتلا به این اختلالات اغلب مضطرب و بیمناک به نظر می‌رسند.

سبب‌شناسی

A. عوامل ژنتیک بین دوقلوهای مونوزیگوت، عیار ابتلا تأم به اختلالات شخصیت چندین بار بیشتر از همان عیار در دوقلوهای دی‌زیگوت بوده است و به طور کلی یک زمینه ژنتیکی برای اختلالات شخصیت مشاهده شده است.

B. عوامل سرشته (Temperamental. factory). مثلاً کودکانی که از نظر سرشنی ترسو هستند ممکن است مبتلا به اختلال شخصیت اجتنابی گردند. و یا اینکه سابقه اختلالات CNS در دوران کودکی در شخصیت‌های آنتی‌سوشیال و مرزی دیده شده است.

C. عوامل بیوشیمیایی. دیده شده است افرادی که صفات تکانشی (Impulsive) رانشان می‌دهند سطوح بالاتری از تستوسترون، استرادیول و استرون دارند. و یا اینکه سطح 5HIAA در افراد پرخاشگر پایین است.

D. عوامل مربوط به روانکاوی. فروید معتقد بود که صفات شخصیتی به تثبیت در یکی از مراحل رشد روانی جنسی مربوطند. هر اختلال شخصیتی مجموعه‌ای از دفاع‌ها دارد، که وقتی این دفاع‌ها به طور مؤثر کار می‌کنند فرد توان تسلط بر اضطراب، خشم، شرم، گناه و سایر عواطف را دارد. بیماران مبتلا به اختلال شخصیت بالگوهای خاص روابط بین فردی که از الگوهای روابط شبیه درونی بر می‌خیزند همانندسازی می‌کنند.

معرفی انواع اختلال شخصیت

A. اختلال شخصیت پارانوئید

همه‌گیری شناسی

میزان شیوع این اختلال ۵/۰ تا ۲/۵ درصد است. افراد مبتلا به این اختلال ندرتاً خود به دنبال معالجه می‌آیند، وقتی توسط همسر یا کارفرما برای درمان معرفی شوند قادر به جمع و جور کردن خود هستند. اختلال در مردها بیشتر از زن‌ها دیده می‌شود، و به نظر نمی‌رسد الگویی خانوادگی در بین بوده باشد.

تشخیص

در معاینه روانی، شخصیت پارانوئید ممکن است آدمی پر مشغله به نظر برسد که اجباراً برای معاينه فرستاده شده است. تنفس عضلانی و ناتوانی برای احساس آرامش و نیاز به کاوش محیط برای پیدا کردن سرخ، در رفتار بیمار ممکن است مشهود باشد. از نظر عاطفی جدی و عبوس است. هر چند ممکن است مقدمه چینی‌های اشتباهی نشان دهد، معهذا در گفتارش منطقی و معطوف به هدف است.

ملاک‌های تشخیصی DSM-IV در جدول ۱ ذکر شده است.

جدول ۱ - ملاک‌های تشخیص اختلال شخصیت پارانوئید

عدم اعتماد و شکاکیت نافذ نسبت به دیگران، بطوری که انگیزه‌های آنان بدخواهانه تعبیر شود، که در اوائل بزرگسالی شروع شده و خود را در زمینه‌های گوناگون نشان می‌دهد و یا چهار تا (یا بیشتر) از علائم زیر مشخص است:
۱- بدون دلیل کافی، ظن می‌برد که دیگران از او سوءاستفاده می‌کنند یا فربیش می‌دهند.
۲- بدون دلیل کافی وفاداری و قابلیت اعتماد دوستان و بستگان خود را مورد سؤال قرار می‌دهد.
۳- در اعتماد بر دیگران مردّ است چون می‌ترسد از اطلاعات او بر علیه خودش استفاده شود.
۴- در اشارات و اتفاقات خوشبخت، معانی تحقرآمیز و تهدیدکننده می‌بیند.
۵- مدام کبیه می‌ورزد، یعنی تحریر و بی انتباّی و اهانت رانی بخشد.
۶- حملاتی بر رفتار و شخصیت خوب داشت می‌کند که برای دیگران روش نیست.
۷- سوءظن مکرر و بدون پایه، نسبت به وفاداری به همسر یا شریک جنسی.
منحصرأ در جریان اسکیزوفرنی، اختلال خلقی با خصوصیات پسیکوتیک، یا یک اختلال پسیکوتیک دیگر روی نمی‌دهد و ناشی از تأثیر مستقیم یک اختلال طبی عمومی نمی‌باشد.

وینگی‌های بالینی

خصوصیت اساسی این اختلال میل نافذ و بی‌مورد به تعبیر اعمال دیگران به عنوان عمل تحقیرآمیز و تهدیدکننده عمدی است؛ این میل در اوائل جوانی شروع شده و خود را در زمینه‌های مختلف نشان می‌دهد. تقریباً همه آنها نگران نوعی آسیب دیدن و سوءاستفاده از جانب دیگران هستند. مبتلایان به این اختلال به کرات وفاداری و قابل اعتماد بودن دوستان و بستگان خود را مورد پرسش قرار می‌دهند. چنین افرادی غالباً حسادت بیمارگونه دارند و بدون دلیل در وفاداری همسرو شریک جنسی خود تردید می‌کنند.

سیر و پیش‌آگهی

مطالعات کافی و سیستماتیک درازمدت در مورد شخصیت پارانوئید به عمل نیامده است. در بعضی از بیماران اختلال شخصیت پارانوئید در تمام طول عمر وجود دارد. در مواردی نیز پیشرو اسکیزوفرنی است و در بعضی دیگر با پیشرفت سن یا کاهش استرس، صفات پارانوئید تبدیل به واکنش‌سازی شده و توجه مناسب به اصول اخلاقی و اهمیت به رفاه دیگران جایگزین آن می‌گردد. بطور کلی، این بیماران در زمینه کار و زندگی با دیگران مشکلات همیشگی دارند.

B. اختلال شخصیت اسکیزوئید

همه‌گیری شناسی

میزان شیوع اختلال شخصیت اسکیزوئید به وضوح مشخص نشده است. اختلالات اسکیزوئید ممکن است ۷/۵ درصد کل جمعیت را تحت تأثیر قرار دهد. نسبت شیوع جنسی اختلال معلوم نیست، هر چند در بعضی مطالعات ابتلاء مردها دو بار بیشتر از زنها گزارش شده است.

تشخیص

در معاینه روانی اولیه، چنین بیماری اگرچه لزوماً بطور آشکار خشک یا مضطرب نیست، معهذا اساساً ناراحت به نظر می‌رسد. ندرتاً تحمل تماس چشمی را دارد. مصاحبه کننده ممکن است احساس کند که بیمار منتظر پایان صحبت است. ممکن است عواطفش محدود، سرد یا بطور نامتناسبی جدی باشد. در پس میل به کناره‌گیری، شاید بتوان ترس بیمار را تشخیص داد.

ممکن است مجدوب موضوعات بی‌جان یا مسائل ماوراءالطبیعه باشد که خود ارزش فوق العاده برای آنها قائل است. درک بیمار بی‌نقص است. ملاک‌های DSM-IV برای اختلال شخصیت اسکیزوئید در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲ - ملاک‌های تشخیصی اختلال شخصیت اسکیزوئید

الگوی نافذ گستنگی از روابط اجتماعی و محدودیت طیف تجربه و ابراز هیجان در موقعیت‌های بین فردی، که در اوائل بزرگسالی شروع شده و خود را در زمینه‌های گوناگون نشان می‌دهد و با چهار تا (با بیشتر) از علائم زیر مشخص است:
۱- از روابط نزدیک، از جمله عضو یک خانواده بودن نه لذت می‌برد نه تعابی برای آن دارد.
۲- تقریباً همیشه فعالیتهای انفرادی را انتخاب می‌کند.
۳- اگر هم علاقه‌ای به رابطه جنسی با فردی دیگر داشته باشد، بسیار اندک است.
۴- فعالیتهای محدودی هست، که می‌تواند از آنها لذت ببرد (اگر چنین فعالیتهایی باشد).
۵- غیر از بستگان درجه یک خود دوستان نزدیک یا محروم ندارد.
۶- نسبت به تعریف یا انتقاد دیگران بی‌تفاوت است.
۷- سردی هیجانی، گستنگی، یا سطحی بودن عواطف.
منحصرأ در جریان اسکیزوفرنی، اختلال خلقی با خصوصیات پسیکوتیک، با اختلال پسیکوتیک دیگر، با اختلال فراگیر رشد دیده نشده و ناشی از آثار یک اختلال طبی عمومی نیست.

ویژگی‌های بالینی

شخصیت اسکیزوفئید با کناره‌گیری، عدم دخالت در امور روزمره و اهمیت ندادن به دیگران مشخص می‌شود. چنین کسی آرام، مردم‌گریز، دورنگرا، و غیراجتماعی است، ممکن است زندگی خود را با جزئی‌ترین وابستگی عاطفی با دیگران سپری کند، فرد اسکیزوفئید در هماهنگی با مَد زمان آخرین نفر است.

زندگی جنسی او ممکن است منحصر به خیال‌پردازی بوده و فعالیت جنسی پخته و واقعی بطور نامحدود به تعویق افتند. معمولاً تمام عمر در ابراز مستقیم خشم ناتوان بوده است. اغلب با سرگرمی‌ها و هوس‌های رژیم غذایی و بهداشتی، مسائل فلسفی و طرح‌های بهبود اجتماعی، بخصوص آنهایی که مستلزم دخالت شخصی نیست، سر خود را گرم نگاه می‌دارد.

هر چند شخصیت اسکیزوفئید درونگرا و خیال‌پرداز است ولی ظرفیت او برای شناخت واقعیت کمتر نیست. اگر چه دیگران شخصیت اسکیزوفئید را دوری گزین می‌شمارند، در بعضی موارد چنین شخصی قادر به رشد و تکامل بوده و می‌تواند عقاید بدیع و سازنده به جهان ارائه نماید.

سیر و پیش‌آگهی

شروع اختلال شخصیت اسکیزوفئید معمولاً در کودکی است. مثل همه اختلالات شخصیت سابقه طولانی داشته اما لزوماً عارضه‌ای که تمام عمر دوام داشته باشد نیست،

C. اختلال شخصیت اسکیزوتایپی

همه‌گیری‌شناسی

شیوع این اختلال حدود ۳ درصد جمعیت است. نسبت اختلال شخصیت اسکیزوتایپی نامعلوم

است. موارد فزاینده‌ای از این اختلال در بین بستگان بیولوژیک بیماران اسکیزوفرنیک مزمن در مقایسه با گروه کنترل مشاهده شده است و میزان بروز آن در بین دوقلوهای مونوزیگوت بالاتر از دوقلوهای دیزیگوت بوده است.

تشخیص

شخصیت‌های اسکیزوتاپی بر اساس غرایت تفکر، رفتار و ظاهر خود مشخص می‌گردند. تهیه شرح حال ممکن است به علت سبک خاص مکالمه بیمار دشوار باشد، جدول ۳ ملاک‌های تشخیصی DSM-IV را برای اختلال شخصیت اسکیزوتاپی نشان می‌دهد.

جدول ۳- ملاک‌های تشخیصی اختلال شخصیت اسکیزوتاپی

A- الگوی نافذ کمبودهای اجتماعی و بین فردی مشخص با احساس ناراحتی حاد و کاهش توانایی برای روابط و نیز دگرگوئی‌های شناختی و ادراکی و غرایت‌های رفتار، که در اوائل بزرگسالی شروع شده و خود رادر زمینه‌های گوناگون نشان می‌دهد و با پنج تا (یا بیشتر) از علائم زیر مشخص است:
۱- عقاید انتساب (به استثناء هذیان‌های انتساب).
۲- باورهای غریب و نظر سحرآمیز که بر رفتار شخص تأثیر گذاشته و با معیارهای فرهنگی بیمار هماهنگ نیست، مال مثل موهوم‌پرستی، نهان‌بینی، تله‌باتی با «حس ششم». در کودکان و نوجوانان، خیالات یا اشتغال ذهنی غریب و غیرعادی.
۳- تجربیات درکی غیرعادی، از جمله اختلال‌های حسی، بدنی.
۴- نظر و تکلم غریب (مثل ایهام، حاشیه‌پردازی، استعاره، پرداخت مفترط، یا کلیشه‌ای).
۵- سوء‌ظن یا نظر پارانویید.
۶- عاطفه نامتناسب یا محدود.
۷- رفتار یا ظاهر غریب و خاص و غیرعادی
۸- غیر از بستگان در جهه یک، دوست و محترم ندارد.
۹- اضطراب اجتماعی مفترط که با آشنایی کاهش نمی‌باید و بیشتر با افکار پارانویید مریبوط است قضاوت منفی نسبت به خود.
B- منحصرأ در جریان اسکیزوفرنی، اختلال خلقی یا خصوصیات پسیکوتیک، یک اختلال پسیکوتیک دیگر، یا اختلال فرآگیر رشد دیده نشده و ناشی از آثار یک اختلال طبی عمومی نیست.
توجه: اگر ملاک‌ها قبل از شروع اسکیزوفرنی وجود داشته باشد عبارت (بیش از بیماری) را ذکر کرد.

ویژگی‌های بالینی

در اختلال شخصیت اسکیزوتایپی تفکر و رابطه کلامی مختل است. شخصیت اسکیزوتایپی، مثل بیمار اسکیزوفرنیک، ممکن است سراز احساس‌های خود در نیاورد، معهداً نسبت به احساسات دیگران، بخصوص عواطف منفی مثل خشم، بسیار حساس است. ممکن است موهوم پرست باشد و ادعای نهان‌بینی داشته باشد، دنیای درونش ممکن است پر از انسان‌های خیالی و ترس و خیال‌پردازی کودکانه باشد.

صحبت شخصیت‌های اسکیزوتایپی ممکن است غریب و اختصاصی بوده و فقط برای خودشان معنی داشته باشد. ممکن است روابط بین فردی ضعیفی داشته و رفتارشان نیز نامتناسب باشد. نتیجتاً افرادی تنها هستند و اگر دوستانی هم داشته باشند تعداد آنها محدود است. در موارد شدید، افسردگی و عدم احساس لذت ممکن است بوجود آیند.

سیر و پیش‌آگهی

در یک مطالعه درازمدت، بوسیله تامس مک گلاشان (McGlashan) گزارش گردید که ۱۰ درصد بیماران مبتلا به اختلال شخصیت اسکیزوتایپی، بالاخره خودکشی می‌کنند. معهداً، بسیاری از این بیماران شخصیت اسکیزوتایپی ثابتی را در سراسر عمر حفظ کرده و علیرغم غربت‌های خود ازدواج کرده و کار می‌کنند.

D. اختلال شخصیت ضد اجتماعی

همه‌گیری شناسی

میزان شیوع اختلال شخصیت ضد اجتماعی ۳ درصد در مردها و ۱ درصد در زنها است. پسرهای مبتلا در مقایسه با دخترها از خانواده‌های پر جمعیت تری برخاسته‌اند. شروع اختلال قبل از ۱۵ سالگی است. دخترها قبل رسیدن به سن بلوغ علائم اختلال را پیدا می‌کنند و پسرها زودتر از آن. در بین زندانی‌ها میزان شیوع اختلال ممکن است تا ۷۵ درصد نیز برسد. اختلال، الگوی خانوادگی دارد چون میزان شیوع آن در بستگان درجه یک مبتلایان در مقایسه با گروه کنترل ۵ بار بیشتر است.

تشخیص

چنین بیمارانی ممکن است در مصاحبه آسوده‌خاطر و قابل اعتماد به نظر برسند. معهذا در پس این روکش (یا به اصطلاح هروی کلکلی (Hervey Cleckley) «ماسک سلامت عقل»)، تنش، خصومت، تحریک‌پذیری و خشم نهفته است. مصاحبه استرس‌آمیز، که در آن بی ثباتی‌های اظهارات شخص بطور جدی به رخ او کشیده می‌شود، ممکن است برای روشن ساختن پسیکوپاتولوژی ضرورت پیدا کند. چنین بیمارانی حتی مجربترین پزشکان را هم می‌توانند بفریبنند.

ارزیابی تشخیصی باید شامل معاينه عصبی کامل نیز باشد، چون این بیماران غالباً الکتروآنسفالوگرافی غیرطبیعی و نشانه‌های عصبی ملایم دارند که یادگار آسیب مغزی جزئی دوران کودکی است، چنین یافته‌هایی را می‌توان برای تأیید تشخیص مورد استفاده قرار داد. ملاک‌های تشخیصی DSM-IV برای این اختلال در جدول ۴ ذکر شده است.

جدول ۴ - ملاک های تشخیصی اختلالات شخصیت ضد اجتماعی

<p>A - الگوی نافذ بی اعتمانی به وزیر پا نهادن حقوق دیگران که از ۱۵ سالگی شروع شده و با سه تا (یا بیشتر) از خصوصیات زیر نظاهر می کند:</p> <p>۱- ناتوانی برای سازگاری با موازین اجتماعی در ارتباط با رفتار قانونی، که با دست زدن به اعمال تکراری، زمبینه را برای دستگیری فرام می کند.</p> <p>۲- فریبکاری، که با دروغگویی مکرر، استفاده از نام های غیر واقعی، یا «گوش بری» برای نفع ولذت شخصی، مشخص می گردد.</p> <p>۳- رفتار تکانشی و ناتوانی برای طرح ریزی پیش اپیش.</p> <p>۴- تحریک بذیری و پرخاشگری، که با نزاع و حملات فیزیکی مکرر نظاهر می کند.</p> <p>۵- بی احتیاطی نسبت به اینمی خود و دیگران.</p> <p>۶- عدم احساس مسئولیت مستمر، که با ناتوانی مکرر برای حفظ رفتار شغلی با ثبات با احترام گذاردن به تعهدات مالی نظاهر می کند.</p> <p>۷- فقدان احساس پشمیمانی، که با بی تفاوتی یا دلیل تراشی نسبت به آزار، بد رفتاری، یا دزدیدن مال دیگران نظاهر می کند.</p> <p>B - سن فرد از ۱۸ سال به بالا است.</p> <p>C - قرائت اختلال سلوک، با شروع قبل از سن ۱۵ سالگی وجود دارد.</p> <p>D - وقوع رفتار ضد اجتماعی منحصر ادر جریان اسکیزو فرنی یا دوره منیک نیست.</p>

ویژگی های بالینی

شخصیت های ضد اجتماعی معمولاً با ظاهر عادی، حتی فریبینده و راضی کننده مشاهده می گردند معهذا، سوابق آنها حاکی از اختلال عملکرد در بسیاری از زمینه های زندگی است. دروغگویی، فرار از مدرسه و منزل، دزدی، نزاع، سوء مصرف دارو و فعالیت های غیر قانونی، تجربیات تیپیک این بیماران است که شروع آنها در دوران کودکی گزارش می شود. شخصیت های ضد اجتماعی، غالباً در مصاحبه به وسیله غیر هم جنس، با رفتار اغوا گرانه و پرز نگشان او را تحت تأثیر قرار می دهند، اما در معاینه بوسیله پزشک هم جنس صحنه ساز و پر توقع به نظر می رسدند. شخصیت های ضد اجتماعی فقدان اضطراب و افسردگی از خود نشان می دهند، که با موقعیت آنان هماهنگی ندارد. توضیحات خودشان در مورد رفتار